

## ტელეკომპანიებისა და საზოგადოების საინფორმაციო პრიორიტეტების შესაბამისობის კვლევა

(მესამე პერიოდი: 27 აპრილი - 10 მაისი)

სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტი, ფონდ „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ მხარდაჭერით, ახორციელებს კვლევით პროექტს, რომლის სახელწოდებაცაა: „ტელეკომპანიებისა და საზოგადოების საინფორმაციო პრიორიტეტების შესაბამისობის კვლევა წინასაარჩევნო პერიოდში“.

პროექტის შინაარსი გულისხმობს აპრილიდან ოქტომბრის ჩათვლით 7 ტელეკომპანიის მთავარი საინფორმაციო პროგრამის მონიტორინგს. მონიტორინგის საფუძველზე გამოვლინდება თითოეული ტელეკომპანიის მხრიდან საზოგადოებისთვის ყოველი ორი კვირის განმავლობაში ყველაზე ინტენსიურად მიწოდებული, ანუ პრიორიტეტული თემა. თემის გაშუქების ინტენსივობა სამი პარამეტრის საფუძველზე დგინდება:

- ✚ ერთსა და იმავე თემაზე ერთსა და იმავე ტელევიზიაში ორი კვირის განმავლობაში გასული სიუჟეტების რაოდენობა;
- ✚ ამ სიუჟეტების ადგილი (რომელ ნომრად გავიდა) დღის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში;
- ✚ ამ სიუჟეტებისთვის დათმობილი დრო (წუთების რაოდენობა).

თემების გამოვლენისთანავე ხდება მათი რანჟირება თბილისში რეპრეზენტაციულად შერჩეული 400 რესპონდენტის მიერ და შედეგები ყოველ ორ კვირაში ერთხელ ქვეყნდება. მეტი ინფორმაცია პროექტის შესახებ შეგიძლიათ წაიკითხოთ შემდეგ მისამართზე: <http://cdi.org.ge/geo/info/news?info=885>

ტელევიზიების მონიტორინგი 2012 წლის 2 აპრილს დაიწყო და უკვე გამოქვეყნებულია ორი პერიოდის ანგარიში (<http://cdi.org.ge/geo/info/news?info=887>, <http://cdi.org.ge/main/?p=790#more-790>).

მოცემული ანგარიში სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტის მიერ ჩატარებული მედიის კვლევის მესამე ორკვირიანი პერიოდის შედეგებს აჯამებს. კვლევა ორსაფეხურიანია და პირველ ეტაპზე მიზნად ისახავდა 2012 წლის 27 აპრილიდან 10 მაისის ჩათვლით 6 ტელეკომპანიის მიერ ყველაზე ინტენსიურად გაშუქებული თემების გამოვლენას. აღსანიშნავია, რომ ანგარიშში მოცემულია მხოლოდ მიღებული შედეგების აღწერა. შედეგების ანალიზი

გამოქვეყნდება მონაცემების უფრო ხანგრძლივი პერიოდით დაგროვების შემდეგ. მომავალი ანგარიშიდან მონიტორინგში „მეცხრე არხის“ მთავარი საინფორმაციო პროგრამაც ჩაერთვება.

2012 წლის 27 აპრილიდან 10 მაისის ჩათვლით, საქართველოს სატელევიზო არხებმა ყველაზე ინტენსიურად სამი თემა გააშუქეს:

1. მიხეილ სააკაშვილის მიერ რეგიონებში ახალი პროექტების წარდგენა;
2. საქართველოს პარლამენტის საქმიანობა;
3. ირაკლი ალასანიას პოლიტიკური ფიგურის კრიტიკული შეფასება (დიაგრამა #1).

მოცემული პროექტის ფარგლებში, მედიის მონიტორინგის მესამე ორკვირიან პერიოდში პირველად გამოიკვეთა სამი პრიორიტეტული თემა (წინა პერიოდებში იყო მხოლოდ ორი). ისევე, როგორც გასული კვირების ანგარიშებში, ამჯერადაც თანხვედრილია ტელევიზიების პირველი პრიორიტეტული თემები: საზოგადოებრივი მაუწყებელი, „იმედი“ და „რუსთავი 2“ ყველაზე ინტენსიურად ერთსა და იმავე თემას - პრეზიდენტის რეგიონებში ვიზიტებს აშუქებს, „კავკასია“ და „მაესტრო“ კი - პარლამენტის საქმიანობას.

პრეზიდენტის ვიზიტები რეგიონებში საინფორმაციო სივრცის ლიდერი თემაა და ეს თემა აქტუალური იყო მედიის მონიტორინგის როგორც პირველ, ასევე - მეორე ორკვირიან პერიოდში. მიხეილ სააკაშვილის აქტივობები თბილისში ექვსკვირიანი მონიტორინგის მანძილზე ამჯერად პირველად მოხვდა პრიორიტეტული თემების ჩამონათვალში: „რუსთავი 2“-მა მიხეილ სააკაშვილის აქტივობები თბილისში მესამე პრიორიტეტულ თემად გააშუქა.

აღსანიშნავია პარლამენტის საქმიანობა, რომლითაც უკვე მთელი თვეა, „კავკასია“ და „მაესტრო“ ინტენსიურად ინტერესდებიან. თუმცა, ეს თემა ვერ ხვდება საერთო ეროვნული მაუწყებლების პრიორიტეტულ თემებს შორის (ისევე, როგორც გამოკითხული საზოგადოების უმრავლესობა პარლამენტის საქმიანობას არ აღიარებს პირველ პრიორიტეტულ თემად).

ამჯერად, სხვა ტელევიზიებისგან განსხვავებული მთავარი თემა აქვს „რეალ TV“-ს, რომელიც ყველაზე მეტად ირაკლი ალასანიას პოლიტიკური ფიგურის კრიტიკული შეფასებით ინტერესდება.

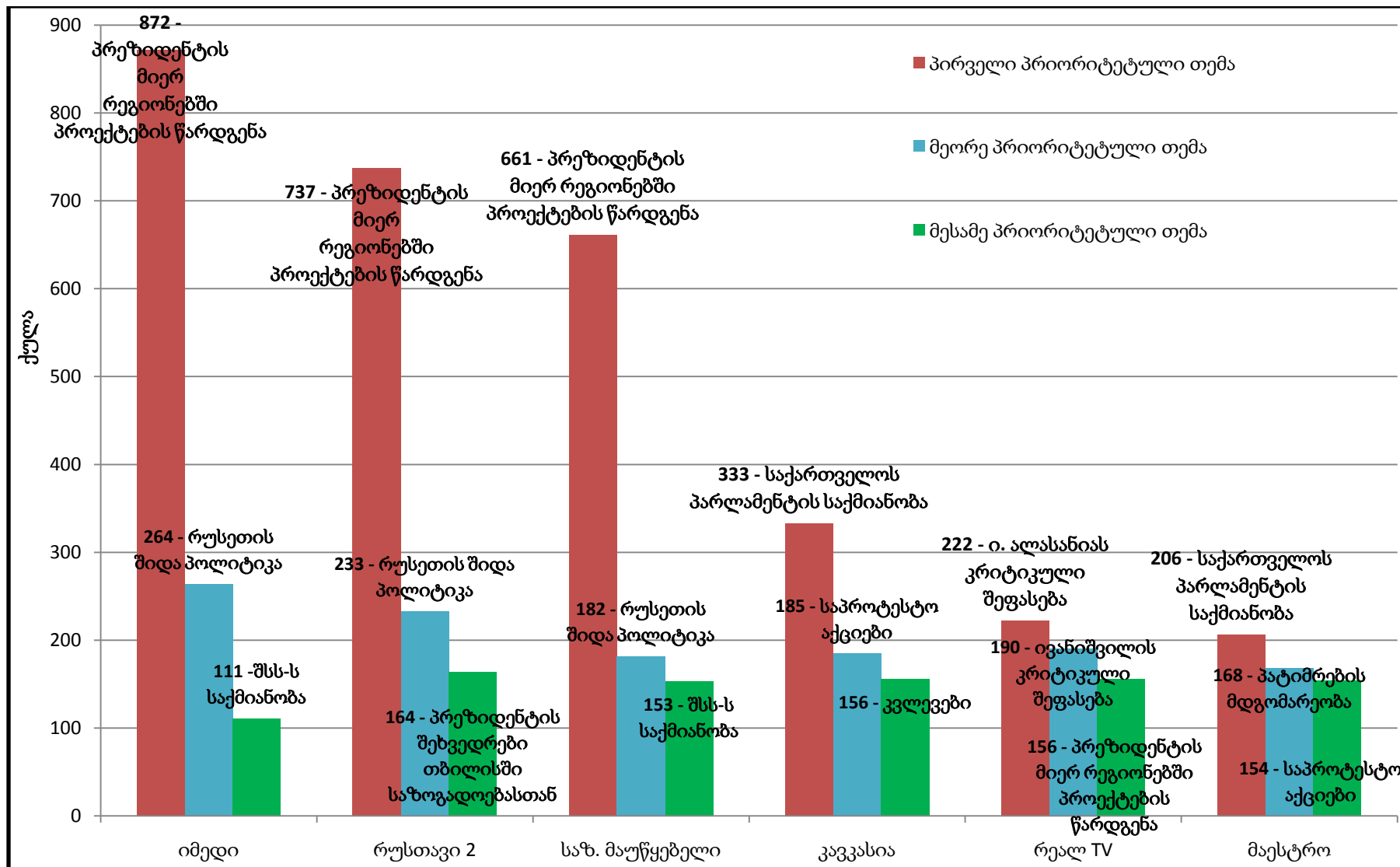
მონიტორინგის შედეგების მიხედვით, ემთხვევა სამი ტელევიზიის - საზოგადოებრივი მაუწყებლის, „იმედის“ და „რუსთავი 2“-ის არა მხოლოდ პირველი, არამედ მეორე პრიორიტეტული თემა - რუსეთის შიდა პოლიტიკა. პირველი და მეორე თემების სრული დამთხვევა იყო ამ სამ ტელევიზიას შორის წინა საკვლევ პერიოდშიც.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს საქმიანობა და საპროტესტო აქციები კი პირველად აღმოჩნდა პრიორიტეტულ თემებს შორის. შინაგან საქმეთა სამინისტროს საქმიანობა ორმა ტელევიზიამ - საზოგადოებრივმა მაუწყებელმა და „იმედმა“ - გააშუქეს, როგორც მესამე პრიორიტეტული თემა; საპროტესტო აქციები კი „კავკასიამ“ და „მაესტრომ“ გააშუქეს, როგორც (შესაბამისად) მეორე და მესამე პრიორიტეტული თემა. „რეალ TV“ მეორე პრიორიტეტულ თემას, ისევე, როგორც პირველს, ოპოზიციონერი პოლიტიკოსის კრიტიკულ შეფასებას უძღვნის - ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკური ფიგურის და საქმიანობის კრიტიკას. ამავდროულად, ამ ტელევიზიის მესამე პრიორიტეტული თემა - პრეზიდენტი რეგიონებში - საზოგადოებრივი მაუწყებლის, „იმედის“ და „რუსთავი 2“-ის პირველ მნიშვნელოვან თემას ემთხვევა.

დარჩენილი თემებიდან, „მაესტრო“ პატიმრების მდგომარეობას აშუქებს, როგორც მეორე მნიშვნელოვან თემას; ხოლო „კავკასია“ მესამე რიგის ინტენსივობით საზოგადოებას სხვადასხვა კვლევის შედეგებს აცნობს.

აღსანიშნავია, რომ ტენდენცია, რომელიც მეორე პერიოდის მედიის მონიტორინგის შედეგად გამოიკვეთა (2012 წლის 13 - 26 აპრილი), ამ ანგარიშში მოცემულ პერიოდშიც შეიმჩნევა: სამი ტელევიზია - საზოგადოებრივი მაუწყებელი, „რუსთავი 2“ და „იმედი“ - უფრო ინტენსიურად (შეიძლება ითქვას, მზარდი ინტენსივობით) აშუქებდნენ პირველ პრიორიტეტულ თემებს, ვიდრე „რეალ TV“, „მაესტრო“ და „კავკასია“. დიაგრამა #1-ზე ტელევიზიები დალაგებულია პირველი პრიორიტეტული თემის ქულის მიხედვით. პირველი სამი ტელევიზიის („იმედი“, „რუსთავი 2“ და საზოგადოებრივი მაუწყებელი) პრიორიტეტული თემების ქულა მერყეობს 872-დან 661-მდე, ხოლო დანარჩენი სამი ტელევიზიისა - 333-დან 206-მდე. ეს ნიშნავს, რომ „იმედი“, „რუსთავი 2“ და საზოგადოებრივი მაუწყებელი განსაკუთრებული ინტენსივობით აწოდებენ მოსახლეობას მათთვის მთავარ თემას (მოცემულ პერიოდში - პრეზიდენტის მიერ რეგიონებში ახალი პროექტების წარდგენას).

დიაგრამა #1. საქართველოს სატელევიზო არხების საღამოს საინფორმაციო გადაცემების პრიორიტეტული თემები 2012 წლის 27 აპრილიდან 10 მაისის ჩათვლით.



კვლევის მეორე ეტაპზე, 2012 წლის 14-17 მაისს, „სოციალური კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტმა“ (ISSA), სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტის დაკვეთით, ჩატარა მასობრივი სოციოლოგიური გამოკითხვა თბილისში.

*სულ გამოკითხა 400 რესპონდენტი თბილისის ათივე ადმინისტრაციულ რაიონში. გამოყენებულ იქნა მრავალსაფეხურიანი კლასტერული შერჩევის მოდელი. თბილისის თითოეულ რაიონში შერჩევის მოცულობა გადანაწილდა რაიონებში საარჩევნო უბნების პროპორციულად, ხოლო თითოეულ რაიონში საარჩევნო უბნების შერჩევა განხორციელდა შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით. რესპონდენტთა შერჩევა მოხდა ოჯახებში ოჯახის წევრთა სიიდან კიშის ცხრილის მიხედვით. თითოეულ შერჩევის წერტილში (რომელიც საარჩევნო უბანს ემთხვევა) საშუალოდ გამოკითხა 8 რესპონდენტი. სულ გამოკითხვამ დაფარა 50 შერჩევის წერტილი (საარჩევნო უბანი). მთელი შერჩევისათვის ცდომილება შეადგენს 4.9%-ს 95%-იანი საიმედოობით. გამოკითხვა ჩატარდა პირისპირ ინტერვიუს მეთოდით. კვლევამ უზრუნველყო რესპონდენტთა ანონიმურობის მაქსიმალური დაცვა.*

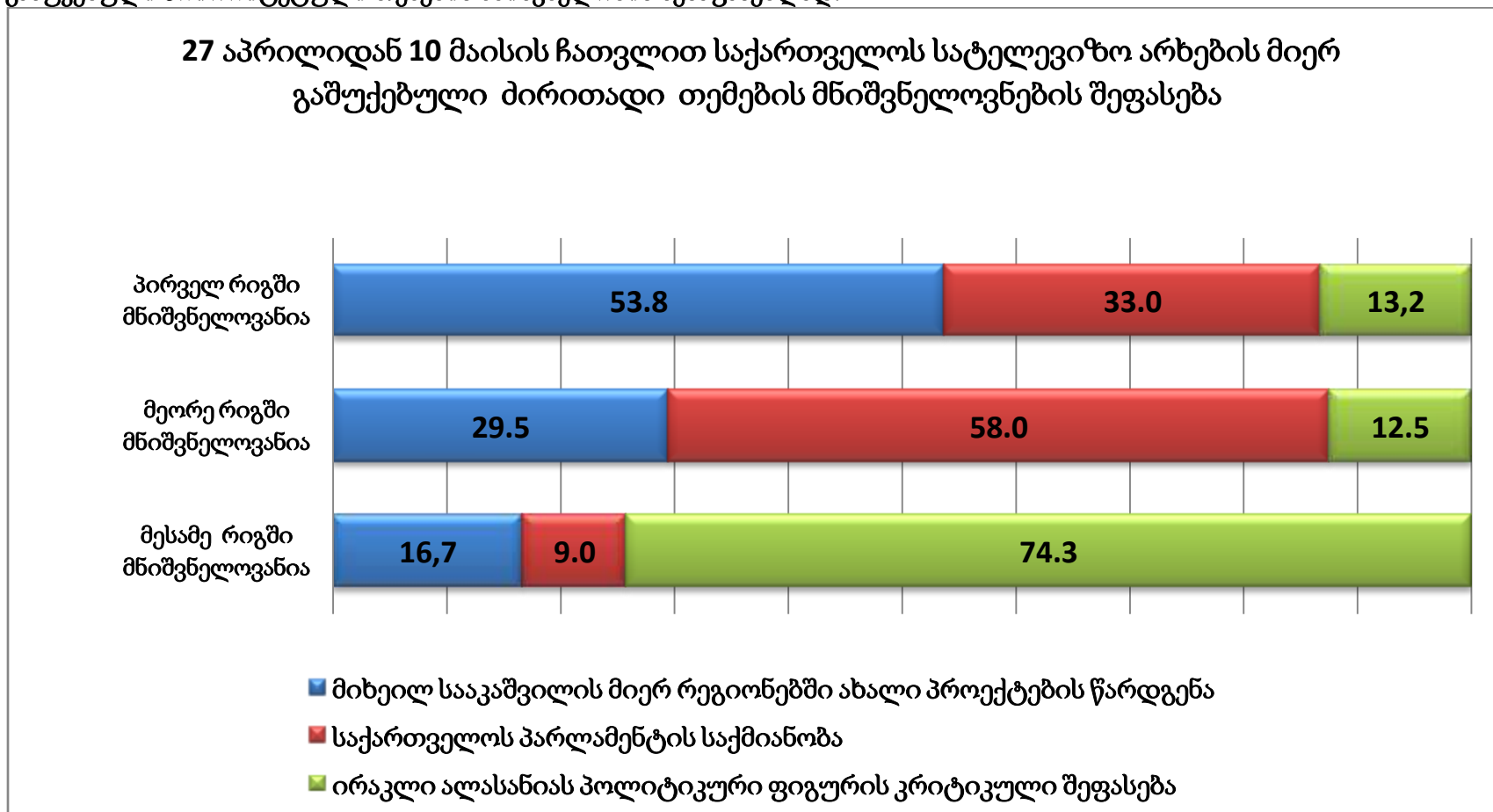
თბილისში საზოგადოების აზრის გამოკითხვამ აჩვენა, რომ საქართველოს სატელევიზიო არხების მიერ გაშუქებული სამი ყველაზე მნიშვნელოვანი თემიდან გამოკითხულთა 53.8% პრეზიდენტის რეგიონებში ვიზიტებს მიიჩნევს უფრო მნიშვნელოვნად, ვიდრე პარლამენტის საქმიანობას (პირველ რიგში მნიშვნელოვნად მიიჩნევს 33.0%). ასევე, 58.0% ფიქრობს, რომ პარლამენტის საქმიანობა მოცემული თემებიდან მეორე რიგში მნიშვნელოვანია. ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი (74.3%) აქვს გამოკითხული მოქალაქეების მოსაზრებას, რომ ირაკლი ალასანიას პოლიტიკური ფიგურის კრიტიკა ჩამოთვლილ თემებს შორის ყველაზე ნაკლებად (მესამე რიგში) მნიშვნელოვანია.

კითხვა ფორმულირებული იყო შემდეგი სახით: **„27 აპრილიდან 10 მაისის ჩათვლით საქართველოს სატელევიზო არხებმა ძირითადად სამი თემა გააშუქეს: 1. მიხეილ სააკაშვილის მიერ რეგიონებში ახალი პროექტების წარდგენა; 2. საქართველოს პარლამენტის საქმიანობა; 3. ირაკლი ალასანიას პოლიტიკური ფიგურის კრიტიკული შეფასება.“**

ამავდროულად, თბილისში საზოგადოების აზრის გამოკითხვამ აჩვენა, რომ არსებობს რამდენიმე მნიშვნელოვანი საკითხი, რომელთა შესახებაც ისურვებდნენ გამოკითხულები მედიისგან ინფორმაციის მიღებას - პარტიების საარჩევნო პროგრამები (მნიშვნელოვანია გამოკითხულთა 14.5%-სთვის); დასაქმების პრობლემის მოგვარება (მნიშვნელოვანია გამოკითხულთა 11.1%-სთვის); არჩევნების სამართლიანობა, გამჭვირვალობა, დემოკრატიულობა (მნიშვნელოვანია გამოკითხულთა 9.8%-სთვის). დიაგრამა #3 აჩვენებს ასევე სხვა საკითხებს, რომელთა შესახებაც ისურვებდნენ გამოკითხულები მედიისგან ინფორმაციის მიღებას.

კითხვა ფორმულირებული იყო შემდეგი სახით: „2012 წელი საქარლამენტო არჩევნების წელია. მოსალოდნელია, რომ ოქტომბერში დაგეგმილი არჩევნები კონკურენტული იქნება, ხოლო არჩევნების შედეგები - ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი. ახლა შეგკითხებით, არჩევნებთან დაკავშირებით, რომელი თემების შესახებ გსურთ ინფორმაციის მიღება მედიასამუალებებით?“

დიაგრამა #2; თბილისში საზოგადოების აზრის გამოკითხვის შედეგები ტელევიზიების საღამოს საინფორმაციო გადაცემებში გაშუქებული პრიორიტეტული თემების მნიშვნელობის შესაფასებლად.



დიაგრამა #3; საზოგადოების აზრის გამოკითხვის შედეგები თბილისში - რა საკითხებზე სურს საზოგადოებას მედიისგან ინფორმაციის მიღება (2012 წლის 14-17 მაისი).

